

Negatief doublet om een fit te vinden

CONVENTIES EN SYSTEMEN CAREL BERENDREGT, FRANS BORM EN MARIJKE VAN DER PAS

Op 4 oktober 1957 brachten de Russen de eerste kunstmaan in een baan om de aarde. De tocht van de *Spoetnik* ('reisgezel') maakte grote indruk op de hele mensheid, vooral in de VS. Het Russische succes startte een prestigeslag in de ruimte, die ertoe leidde dat de Amerikaan Neil Armstrong op 21 juli 1969 voet zette op de echte maan.

Oók in 1957 bedachten de Amerikaanse bridgers Roth en Stone een conventie. Ze noemden haar *Spoetnik*, naar de Russische kunstmaan. De *Spoetnik*-conventie veroverde de hele bridgewater en vormde de aanzet tot de ontwikkeling van allerlei kunstmatige doubletten. Inmiddels is de oorspronkelijke naam vervangen door het 'negatief doublet'.

Om wat meer te weten te komen over het negatief doublet gaat BRIDGE op bezoek bij Willem van Eijck die als partner van Berry Westra onlangs debuteerde in het Nederlands team. Hij ontvangt ons in 'De Lombard', zijn bridgesociëteit in Rotterdam. Hij begon ermee in 1983 in een bedrijfspand op de Lombardkade aan de Rotte. Inmiddels is de zaalruimte zes keer zo groot en speelt bridgeclub De Lombard er, de sterkste vereniging van Nederland. Van Amsterdam tot Bergen op Zoom stromen elke donderdagavond de leden toe.

Terwijl Van Eijck het cappuccinoapparaat laat sputteren, kruipen wij achter een speeltafel. Als de koffie voor ons staat, vragen we of hij zich de *Spoetnik*-conventie nog herinnert.

'Zeker wel', zegt hij. 'In Frankrijk heet de conventie overigens nog steeds zo. Hier gebruiken paren het *Spoetnik*doublet aanvankelijk alleen om een vierkaart harten aan te geven, wanneer partner 1♣ of 1♦ opende en de tegenpartij 1♠ volgde. Zo konden ze voorkomen dat na een storend tussenbod de hartenfit onopgemerkt bleef. Ze doubleerden ook als na het 1♠-volgbod andere biedingen mogelijk waren. Het nalaten van een doublet ontkent dus een vierkaart harten.'

| | |
|-----------|------------|
| ♠ H 10 5 | ♠ H 5 |
| ♥ B 8 4 3 | ♥ V 10 8 4 |
| ♦ A 9 7 2 | ♦ AV 9 7 2 |
| ♣ 6 3 | ♣ 6 3 |

'Als partner 1♣ opent en er komt een 1♠-volgbod, geef je met de eerste hand een nega-

tief doublet. Het melden van de vierkaart harten gaat voor het aangeven van de schoppenstop. Ook met de tweede hand doubleer je. De vierkaart harten gaat voor de vijfkaart ruiten. Blijkt partner geen hartenfit te hebben, dan kies je later tussen ruiten troef en sans atout.'

'Op het doublet reageert de openaar alsof partner 1♥ heeft bijgeboden. Tenminste, als regel, maar soms moet hij improviseren.'

| | | |
|----------|------------|-------------|
| ♠ 9 8 4 | ♠ 9 4 | ♠ 9 4 |
| ♥ H 6 | ♥ H 6 | ♥ H 6 |
| ♦ AB 7 2 | ♦ AH 7 2 | ♦ AB 7 2 |
| ♣ HV 9 5 | ♣ AV 9 5 2 | ♣ HV 10 5 2 |

| West | Noord | Oost | Zuid |
|------|---------|------|------|
| - | - | - | 1♣ |
| 1♠ | doublet | pas | ?? |

'Na partners negatief doublet herbied je met de zuidhand links 1SA, net zoals je zou doen na 1♣-pas-1♥-pas. Het is jammer dat je geen schoppenstop hebt maar dat is geen reden om



FOTO: HESTER GAST

TIP VAN Willem van Eijck: 'Speel ook na volgbod twee-over-een forcing.'

2♦ te bieden. Dit zou reverse zijn; je doet dat met overwaarde en een 5-4 in de lage kleuren, zoals bij de middelste zuidhand. Bedenk dat partners doublet geen schoppenstop ontkent en dat je rechtertegenstander de schoppen niet gesteund heeft. Met de hand rechts zou je ook 1SA kunnen herbieden maar dat gaat mij iets te ver. Je mist nu niet alleen een schoppenstop, je hebt ook geen sans-atout-verdeling. Ik zou daarom improviseren en met 2♣ verdergaan. Dat belooft in deze situ-

atie dus niet strikt een zeskaart.'

Met een vierkaart harten en een minimum biedt zuid 2♥. Dat is een steunbod, anders dan 2♦, en dus niet reverse. We vragen of Van Eijck na partners negatief doublet weleens 2♥ biedt met slechts een driekaart steun.

'Liever niet', zegt hij. 'Het negatief doublet belooft eigenlijk een vierkaart harten maar soms doubleer je met een vijfkaart. Het hangt af van je afspraak over het bijbod van 2♥.'

| | | |
|------------|------------|-------------|
| ♠ 6 | ♠ 6 | ♠ 6 |
| ♥ AHB 10 | ♥ AHB 10 5 | ♥ AB 10 5 2 |
| ♦ H 9 8 3 | ♦ H 9 8 3 | ♦ H 9 8 3 |
| ♣ B 10 7 4 | ♣ B 7 2 | ♣ 10 7 2 |

'Als partner opent in een lage kleur en er komt een 1♠-volgbod, doubleer je met de eerste hand. Het doublet geeft een vierkaart harten aan. Je doet het vanaf zes punten maar je kunt veel sterker zijn. Met de tweede hand bieden Westra en ik 2♥, forcing. Dat belooft minstens een vijfkaart en minstens tien punten. Heb je een vijfkaart en ben je zwakker, zoals met de laatste hand, dan bieden wij dus niet 2♥. Ook in dat geval kiezen we voor een negatief doublet. Als partner nu een driekaart harten heeft, zou het prettig zijn, als hij 2♥ biedt. Toch doen we dat niet gauw:

| | |
|------------|-----------|
| ♠ H 7 | ♠ 10 7 |
| ♥ H 8 2 | ♥ H 8 2 |
| ♦ A 10 6 3 | ♦ AH 6 3 |
| ♣ H 9 5 4 | ♣ H 9 5 4 |

Met de eerste hand bied ik na een negatief doublet 1SA. De schoppenstop maakt improviseren overbodig. Met de tweede hand zou ik wel 2♥ bieden. Ook als partner maar een vierkaart harten heeft, is 2♥ goed speelbaar vanwege de aftroefwaarde aan de korte troefkant. Na mijn 2♥ mag hij met een vierkaart harten en een sterke hand niet meteen 4♥ bieden. Met 2SA kan hij vragen waarop mijn steun is gebaseerd. Een 3♣-bod geeft dan aan dat ik maar een driekaart harten heb. Hij weet dan tegelijkertijd dat ik een schoppendekking mis, omdat ik anders 1SA herboden had. Met die informatie moet partner een goed idee hebben wat het beste contract is.'

Als de tegenpartij 1♠ volgt na een opening in een lage kleur, spelen Van Eijck-Westra de sprong naar 3♥ als zwak. ▶▶▶

FOTO: PETER OEY



♠ 7 2 ♠ 7 2
 ♥ A H B 9 5 4 ♥ A H B 9 5 4
 ♦ A 10 3 ♦ 10 6 3
 ♣ H 8 ♣ 8 5

| West | Noord | Oost | Zuid |
|------|-------|------|------|
| - | 1♣ | 1♠ | ?? |

‘Met de eerste hand bieden we na 1♣-1♠ rustig 2♥: forcing, minstens vijfkaart. Met de tweede hand springen we naar 3♥: zeskaart, zwak (5-8 punten). Zo’n sprong laat partner in één bod weten hoe je hand eruit ziet en zet west onder druk. Voor hem is het nu lastig het verschil aan te geven tussen een schoppensteuntje en een manche-invite.’

Competitief doublet

Hoe het verder gaat, als de tegenstander achter het negatieve doublet zijn partners schoppenvolg bod steunt, moet u goed afspreken. Vergelijk deze twee zuidhanden:

♠ 7 2 ♠ 7
 ♥ V 10 6 4 ♥ H B 6 4
 ♦ A 5 ♦ A 9 2
 ♣ A V 9 8 3 ♣ A H 10 8 3

| West | Noord | Oost | Zuid |
|------|---------|------|------|
| - | - | - | 1♣ |
| 1♠ | doublet | 2♠ | ?? |

U hebt in beide gevallen een hartenfit. Met de eerste hand wilt u op grond van de leuke distributie 2♠ niet laten spelen. Met de tweede wilt u inviteren voor de manche. Als u in beide gevallen 3♥ biedt, moet partner raden naar uw bedoeling. U moet dus onderscheid maken.

‘Met de eerste hand bied je 3♥’, zegt Van Eijck. ‘Na het 2♠-bod is dat geen manche-invite. Het belooft niet meer dan een gewone opening met een distributie die geschikt is om zelf te spelen. Als je wilt inviteren voor 4♥, begin je met een doublet. Wanneer de tegenstanders elkaar op tweehoogte steunen, is dat geen strafdoublet maar een competitief doublet. Je geeft ermee aan dat je je niet bij 2♠ neer wilt leggen. Als je vervolgens op partners bod reageert met 3♥, is dat wél een invite.’

‘Ook de bijbieder kan competitief doublet. Vergelijk deze twee handen:

♠ 7 2 ♠ 7 2
 ♥ B 10 6 4 ♥ A H B 4
 ♦ A V 8 5 3 2 ♦ A V 10 8 3
 ♣ 9 ♣ 6 5

Partner opent 1♣, rechts volgt 1♠ en je doubleert om een vierkaart harten aan te geven. In beide gevallen gaat het 2♠-pas-pas. Je bent weer aan de beurt. Met de eerste hand wil je concurreren, met de tweede wil je forcing bieden. Maak de afspraak dat een onmiddellijk 3♦-bod niet forcing is. Met elke sterke hand geef je een competitief doublet. De bijzonderheid van de hand, in dit geval de ruitenkleur, komt later aan bod. Zo’n competitief doublet geeft minstens een inviterende hand aan.’

De cappuccino is op en we lusten er nog wel een. Terwijl onze gesprekspartner achter de bar verdwijnt, bedenken wij voor u wat opgaven. Allen zijn kwetsbaar. Wat is uw herbieiding met deze zuidhanden? De oplossingen staan op pagina 48.

A B
 ♠ B 5 ♠ H 10 5
 ♥ V 9 ♥ B
 ♦ A V 7 2 ♦ A V 4
 ♣ H B 8 4 3 ♣ A H V 10 7 2

| West | Noord | Oost | Zuid |
|------|---------|------|------|
| - | - | - | 1♣ |
| 1♠ | doublet | pas | ?? |

C D
 ♠ V 9 4 ♠ 8 5
 ♥ H 8 5 2 ♥ A V 9 4
 ♦ H V 7 3 ♦ A H B 10 6
 ♣ H 10 ♣ 7 2

| West | Noord | Oost | Zuid |
|------|---------|------|------|
| - | - | - | 1♦ |
| 1♠ | doublet | 2♠ | ?? |

E F
 ♠ 9 4 ♠ 8 5 3 2
 ♥ H 8 5 2 ♥ A B 10 8 4
 ♦ H V 7 2 ♦ 9 6
 ♣ A B 4 ♣ H 5

| West | Noord | Oost | Zuid |
|------|-------|------|---------|
| - | 1♦ | 1♠ | doublet |
| 2♠ | pas | pas | ?? |

Het competitief doublet zegt iets over punten, het negatief doublet iets over lengte. Zegt het ook iets over kracht?

Kracht van negatief doublet

‘Voor elke biedsituatie is het belangrijk af te spreken wat een negatief doublet zegt over de lengte in de hoge kleuren en over de puntenkracht’, gaat Van Eijck verder, terwijl hij de nieuwe cappuccino’s op tafel zet.

| West | Noord | Oost | Zuid |
|------|---------|------|------|
| - | - | - | 1♥ |
| 2♣ | doublet | pas | ?? |

‘Het doublet belooft een vierkaart schoppen maar daarmee ben je er nog niet; het vervolg speelt een rol. Zonder fit moet zuid op tweehoogte een redelijk contract kunnen bereiken.

♠ V 8 5 ♠ V 5
 ♥ A V 7 4 ♥ A V 8 7 4
 ♦ A B 3 ♦ A B 3
 ♣ 10 6 2 ♣ 10 6 2

Met de hand links kan hij slechts 2♠ bieden. Dit steunbod garandeert dus geen vierkaart. Het zal duidelijk zijn dat het in 2♠ tobben

wordt, als de dummy een punt of zes heeft. Voor een negatief doublet heeft noord hier daarom minstens acht punten nodig. Met de hand rechts biedt zuid 2♥. Zonder overwaarde moet noord daarop passen. Als hij negatief doubleert met een minimum, hoort hij dus minstens een doubleton harten te hebben.’

‘Na 1♦-2♣ ligt het lastiger. Met een evenwichtige hand is het negatief doublet het enige wapen dat je als bijbieder hebt. Het alleen te gebruiken met een vierkaart in beide hoge kleuren is te veel gevraagd. Maar met een vierkaart in één hoge kleur en een doubleton in de andere kun je er beter van afzien als je minimaal bent. Stel je voor dat partner de kleur van je doubleton biedt. Dan zit je verkeerd en als je doorbiedt, kom je te hoog. De meeste paren hebben daarom de afspraak dat een negatief doublet met een minimale hand hier een vierkaart garandeert in één hoge kleur en minstens een driekaart in de andere.’

Tot hoe hoog?

We willen weten tot welke hoogte een doublet nog negatief is.

‘Na een sprongvolg bod is het nog steeds heel nuttig’, antwoordt Van Eijck. ‘Na 1♥-3♦ belooft een doublet dus een vierkaart schoppen. Ook na een preëmpt kan het negatief doublet je uit de problemen helpen maar soms heb je er juist last van.

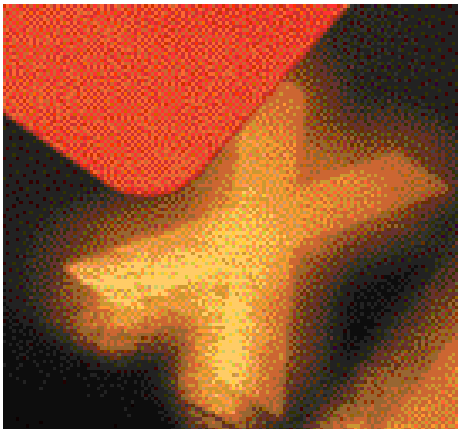
♠ 8 4 ♠ 8 4
 ♥ A V 6 5 ♥ 10 3
 ♦ 10 3 ♦ A V 6 5
 ♣ A B 9 7 2 ♣ A B 9 7 2

Als partner 1♦ opent en rechts biedt 3♠, komt het met de eerste hand goed uit dat een doublet negatief is. Je vertelt je vierkaart harten en al wat partner hierna biedt, is goed.’

‘Met de tweede hand heb je na 3♠ geen beter bod dan 4♦ en dat is niet ideaal. Met die hand wil je uitzoeken of het 3SA, 4♦, 5♦ of misschien 3♠ gedoubleerd moet zijn. Dat lukt niet met een negatief doublet. Het komt nu beter uit het doublet niet als negatief te spelen maar als een bod dat puntenkracht belooft. De herbieiding van de openaar is dan niet hoofdzakelijk op een hartenfit gericht en dat werkt beter. Na een preëmpt in een hoge kleur op driehoogte moet je dus kiezen hoe je het doublet gebruikt. Met Westra speel ik het als negatief. Gek genoeg is er minder bezwaar dat ook te doen na volgbiedingen op vierhoogte, tot en met 4♥. Dat komt, omdat 3SA dan geen mogelijk contract meer is.’

We vatten even samen: een negatief doublet op éénniveau doet u vanaf zes punten. Voor een negatief doublet op tweehoogte zijn acht punten het minimum. Als de partner van de doubleerder wordt gedwongen op drie- of vierniveau te bieden (dus vanaf een 2♠-volg bod), geeft een doublet minstens tien punten aan.

Na storend tussenbieden vertelt u partner met een negatief doublet hoe het staat met uw bezit in de ongeboden hoge kleur. Zelfs na een preëmptief volg bod van 4♥ geeft een doublet dus nog een vierkaart schoppen aan. ▶▶▶



'In een paar gevallen gebruik je het negatief doublet niet om de verstoorde communicatie te herstellen maar om partner extra informatie te geven', zegt Van Eijck. 'Zo'n geval doet zich voor, als rechts 1♦ volgt na partners 1♣-opening. Een doublet geeft dan zowel een vierkaart harten als een vierkaart schoppen aan. Dat kan handig blijken, als de vierde man zijn partner steunt.

| | | |
|----|---------------|----|
| | ♠ H 10 6 2 | |
| | ♥ H 9 7 2 | |
| | ♦ B 9 4 | |
| | ♣ 8 3 | |
| ?? | N W O Z | ?? |
| | ♠ A 9 5 4 | |
| | ♥ A 8 6 | |
| | ♦ 8 5 | |
| | ♣ A B 7 2 | |

Zuid opent 1♣ en west volgt 1♦. Noord doubleert: vierkaarten in harten én schoppen. Als oost met 2♦ steunt, doet zuid mee en biedt 2♠, een goed contract. Als noord 1♥ moet bieden, omdat hij en zijn partner die afspraak niet hebben gemaakt, komt hij later voor een probleem te staan. Na 1♣-1♦-1♥-2♦ passen zuid en west. Als noord nu ook past, missen noord-zuid de deelscore in schoppen. Als noord besluit de bieding open te houden met een doublet, gokt hij in dit geval goed. Maar als zuid een 3-3-2-5 verdeling zou hebben en na het heropeningsdoublet 3♣ zou bieden, zou noord minder gelukkig zijn.'

Als partner 1♣ of 1♦ opent en er komt

een 1♥-volgbood, kunt u daarvan profiteren door met een negatief doublet precies een vierkaart schoppen aan te geven. Hebt u vijf of meer schoppen, dan biedt u 1♠. Uw partner kan dan steunen met een driekaart.

'Je kunt voor het doublet in deze situatie allerlei afspraken maken', zegt Van Eijck. 'Ik heb lang gespeeld dat het zowel een vierkaart schoppen als een hartenstop ontkende: dat beviel me uitstekend. Maar mijn partner Berry Westra vindt het prettiger als het doublet precies een vierkaart schoppen aangeeft.'

De cappuccino is op. Hij vraagt of we wat anders willen. We gaan aan het bier. U moet nog even nuchter blijven, eerst wat opgaven.

Wat biedt u als zuid? Niemand kwetsbaar.

| | |
|---|------------|
| G | ♠ H 10 7 4 |
| | ♥ A 9 2 |
| | ♦ 8 3 |
| | ♣ A V 6 5 |

| West | Noord | Oost | Zuid |
|------|---------|------|------|
| - | - | - | 1♣ |
| 1♦ | 1♥ | 2♦ | pas |
| pas | doublet | pas | ?? |

| | |
|---|--------------|
| H | ♠ H 5 2 |
| | ♥ 7 4 |
| | ♦ A B 8 |
| | ♣ H V 10 6 3 |

| West | Noord | Oost | Zuid |
|------|---------|------|------|
| - | - | - | 1♣ |
| 4♥ | doublet | pas | ?? |

| | |
|---|-------------|
| I | ♠ H 6 |
| | ♥ A 9 |
| | ♦ A 10 5 2 |
| | ♣ V 8 7 4 3 |

| West | Noord | Oost | Zuid |
|------|---------|------|------|
| - | - | - | 1♣ |
| 1♥ | 1♠ | 2♥ | pas |
| pas | doublet | pas | ?? |

| | |
|---|-----------|
| J | ♠ A B 7 3 |
| | ♥ A V 8 2 |
| | ♦ H V 6 5 |
| | ♣ 4 |

| West | Noord | Oost | Zuid |
|------|---------|------|------|
| - | - | - | 1♦ |
| 2♣ | doublet | 3♣ | ?? |

De antwoorden staan elders op deze pagina. Als de volle glazen voor ons staan, zakken

we achterover en vragen hoe Van Eijck een negatief doublet zou omschrijven.

'Een doublet dat niet voor straf is, noemt men al gauw negatief', zegt hij. 'Maar dat is niet terecht. Een negatief doublet is een reactie op partners eerste bod. Het belooft lengte in een ongeboden hoge kleur.

Nog even dit

Meestal is het de bijbieder die negatief doubleert maar ook de openaar kan het doen.

| | | |
|----|---------------|----|
| | ♠ 8 4 | |
| | ♥ A V 7 2 | |
| | ♦ V 9 6 5 | |
| | ♣ 10 4 3 | |
| ?? | N W O Z | ?? |
| | ♠ 10 7 5 | |
| | ♥ H 8 6 3 | |
| | ♦ H 4 | |
| | ♣ A H 9 2 | |

Zuid opent met 1♣ en noord biedt 1♦ bij. Als oost nu 1♠ volgt, dreigt de hartenfit verloren te gaan. Om dat te voorkomen verzwijgen veel noordspelers hun ruitenkleur en antwoorden met 1♥ (*Walsh*). Dit probleem kun je ook anders oplossen. Na 1♣-pas-1♦-1♠ spreek je dan af dat een doublet van de openaar een vierkaart harten belooft. Ook met een minimum doubleert hij, als hij een vierkaart harten heeft. Door dit negatief doublet is er geen bezwaar met de noordhand 1♦ bij te bieden als partner 1♣ opent.'

'Ook als partner een volgbood heeft gedaan, kun je negatief doubleren:

| | ♠ V 10 5 2 | | |
|------|------------|------|---------|
| | ♥ A 8 7 3 | | |
| | ♦ H 6 | | |
| | ♣ 9 8 4 | | |
| West | Noord | Oost | Zuid |
| 1♣ | 1♦ | 2♣ | doublet |

Met een doublet geef je een 4-4 hoog aan. Voor dit negatief doublet heb je een doubleton nodig in partners kleur want zonder vierkaart hoog herbidt hij die.

| | ♠ 9 5 4 2 | | |
|------|-------------|------|---------|
| | ♥ A B 8 5 2 | | |
| | ♦ 10 3 | | |
| | ♣ A 6 | | |
| West | Noord | Oost | Zuid |
| 1♣ | 1♦ | 1♠ | doublet |

Nu belooft het doublet een vijfkaart in de ongeboden kleur en minstens een doubleton in partners kleur. Dit negatief doublet heeft zelfs een eigen naam; het *Snapdragondoublet*.'

We weten genoeg. Onder het genot van een volgend biertje praat Willem nog even na over vroeger. Over de Franse vakantietoernooien en over Jack Zhao, zijn vorige partner, die nu carrière maakt in China. Dan pakken we in en verlaten we de Lombard. ♠

**In het volgende nummer:
Bieden opbouwen**

Antwoorden

bij de opgaven op pagina's 46 en 48

- A** 1SA. Voor 2♣ is de kleur te zwak en 2♦ zou reverse zijn.
- B** 3SA. Uw hand is te sterk voor 3♣. 2SA belooft een evenwichtige hand.
- C** Pas. Wel fit maar te weinig distributie om naar driehoogte te gaan.
- D** Doublet. Competitief. Na partners bod biedt u 3♥, een invite voor vier.
- E** Doublet, competitief. Partner omschrijft zijn hand en heeft zo meer biedruimte dan na 3♠.
- F** 3♥. U wilt 2♠ niet laten spelen. Partner

heeft hooguit een singleton schoppen en vrijwel zeker een geschikte hand voor een hartencontract.

- G** 2♥. Partners 1♥-bod ontkende 4-4 hoog. Hij heeft meer harten dan schoppen.
- H** Pas. Partner belooft tien punten en een vierkaart schoppen. Er is geen duidelijke fit, 4♥ zal wel down gaan.
- I** 2♠. Uw partner heeft een vijfkaart en uw pas ontkende een driekaart.
- J** 4♣. Partner heeft minstens één vierkaart hoog. 4♥ of 4♠ moet speelbaar zijn.